

Exkurz do staroseverského tetování

Roku 2014 sepsal Sigtrygg

Nakolik je mi známo, existují pouze dvě literární zmínky, které jsou pokládány za důkaz používání tetování. Je to za prvé Ibn Fadlanova *Risala* (cca 922), jejíž autor píše o Rusech s tmavým tetováním od prstů ke krku, které je prováděno hřebíkem a které má tvary stromů a postav. Za druhé je to zpráva o (nejspíše runových) nápisech na trupu Harolda Godwinssona, jehož tělo bylo díky nim rozpoznáno po bitvě u Hastingsu (1066). Náš historický a geografický záběr je tedy poměrně široký. A co hůře – žádná zpráva se nevztahuje přímo ke starým Seveřanům ve Skandinávii a obě spíše reflektují tetovací zvyklost platnou ve stejném období na rozličných místech.

Pokud bychom se pídili po ryze skandinávských zprávách, nejspíše by nám v očích nejvíce utkvěla *Píseň o Sigrdrífě*, jedna z eddických písní. V té se radí mužům, kteří chtějí předejít nevěře svých žen, aby vyryli runy na hřbet ruky. A je pouze na nás, jak tuto zprávu interpretujeme. V každém případě se (dle písemných zmínek) tetovaly nejčastěji končetiny a trup, a to ornamenty, figurami a nápisy. Za další sporný případ můžeme považovat zprávu Ibrahíma ibn Jákúba, který napsal o mužích z dánského města Hedeby, že mají „líčení, které nikdy nemizí“ (cca 965).

Ve skutečnosti však není podstatné, zda staří Seveřané měli tetování a jakou mělo povahu. Důležitější je otázka, z jakého důvodu tetování vznikalo. Nepopíratelně plnilo i dekorativní funkci, ale ta musela být upozaděna před funkcí symbolickou. Tetování mohlo být součástí přechodového rituálu *dívka – žena* (i některé archeologické nálezy z předvikinského Norska jsou považovány za výbavu používanou při rituálním tetování při vstupu dívky do světa žen), *chlapec – muž, muž – bojovník* (případně *člen menšího společenství*, jako obchodník, kterého potkal Ibn Faldan). Zcela jistě bylo spojeno s pohanským kultem, což by mohlo být doloženo na faktu, že roku 787 papež Hadrián tetování zakazuje.

Rada pro všechny, kteří se chtějí vyzdobit „staroseverským“ tetováním: Máte-li zájem pořizovat si tetování, oprostěte se od dnešního povrchního myšlení. Dnes je tetování historizující dekorační prvek, tehdy však bylo výsledkem silné víry či tradice. Proto má jeho rekonstrukce dvě roviny, a zavrhnete-li jednu, nemá smysl ani ta druhá. Co se týče motivu, doporučuji ho konzultovat s odborníkem na umění. Stejně tak runové nápisy, které se mohly používat (jak vidíme na Haroldově příkladu), by měly být použity správně (dobové runy, text ve staroseverštině). Nesmíme vynechat ani rozdílnost metod tehdejšího a moderního tetování – doporučuji opět zkontaktovat odborníka, který provádí tehdejší metodu. Shrnutu jednou větou: tetování si musíte zasloužit a jeho historičnost a provedení musíte konzultovat s více lidmi, kteří tématu rozumějí.

V případě zájmu o téma můžete navštívit [tento článek](#), nebo mi můžete napsat.

